



**Ankara Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Adalet MYO
HBYS Programı**

**Mali Hukuk Bilgisi
Dersleri**



ÜNİTE I

**KAMU EKONOMİSİ,
KAMU MALİYESİ,
MALİ HUKUK**

Kamu Maliyesi

- **Kamu Maliyesi:** Kamu maliyesi, **devletin mali alandaki gider yapma ve gelir toplama biçimindeki faaliyetlerini inceleyen sosyal bilim dalıdır.**
- Kamu maliyesinin inceleme ve faaliyet alanını iki temel sorun oluşturur:
- 1. Kamusal ve yarı kamusal mal ve hizmetlerin üretiminde finansman-kaynak sorunu-kamu gelirleri
- 2. Kamusal ve yarı kamusal mal ve hizmetlerin topluma arzı sorunu-kamu giderleri
- Maliye biliminin kendisine özgü bir konusu hem de kendisine özgü bir metodu vardır. Dolayısıyla maliye ayrı bir bilim dalı sayılır.
- Maliyenin inceleme konusunu oluşturan mali olayların geçmişi devletin ortaya çıktığı zamanlara kadar gider. Devlet önce kendi bekasını sağlamak sonra da topluma ve toplumu oluşturan bireylere karşı anayasa ile yüklenmiş olduğu görevleri yerine getirmek için mali faaliyetlerde bulunmak gelir toplamak ve harcama yapmak zorunda kalmıştır.
- Maliye bilimi iktisat-ekonomi, siyaset bilim, sosyoloji, psikoloji gibi birçok diğer dalıyla yakın ilişki içindedir.

Mali Hukuk 1

- Maliye-Hukuk İlişkisi:
- Birey ile birey, birey ile devlet, devlet ile devlet arasındaki ilişkileri düzenleyen objektif, sürekli, genel, gayrişahsi nitelikteki kurallar bütününe hukuk adı verilir.
- Devlet ve birey arasındaki ilişkileri kamu hukuku düzenler. Maliye ile hukukun etkileşimi mali hukuku ortaya çıkarır. Mali hukuk kamu hukukunun bir alt dalıdır.
- Mali olayların hukuki çerçevesini mali hukuk kuralları çizer. Mali olaylar mali hukuk kuralları çerçevesi içinde cereyan eder. Mali hukuk kuralları mali olayların ne şekilde yürütüleceğini ve denetleneceğini belirler.
- Mali hukuk sadece devletin harcamalarını değil, borçlanmasını, gelirlerini, bütçeyi bir başka deyişle tüm mali olayları kapsar.
- Hukuk Devleti İlkesi: Anayasa madde 2’de cumhuriyetin temel nitelikleri düzenlenmiştir. Buna göre Türkiye Cumhuriyeti’nin niteliklerinden biri de hukuk devleti olmaktır.
- Hukuk devletinin ne olduğu Anayasa’da tanımlanmamış bu tanım yargıya bırakılmıştır.
- Hukuk devleti, en genel tanımıyla, toplumun tümü nazarında en üstün değer hukuk olduğu, yönetilenler kadar yönetenlerin de hukuk kuralları ile bağlı olduğu bir rejimdir.

Mali Hukuk 2

**Kamu
Maliyesi**



Hukuk

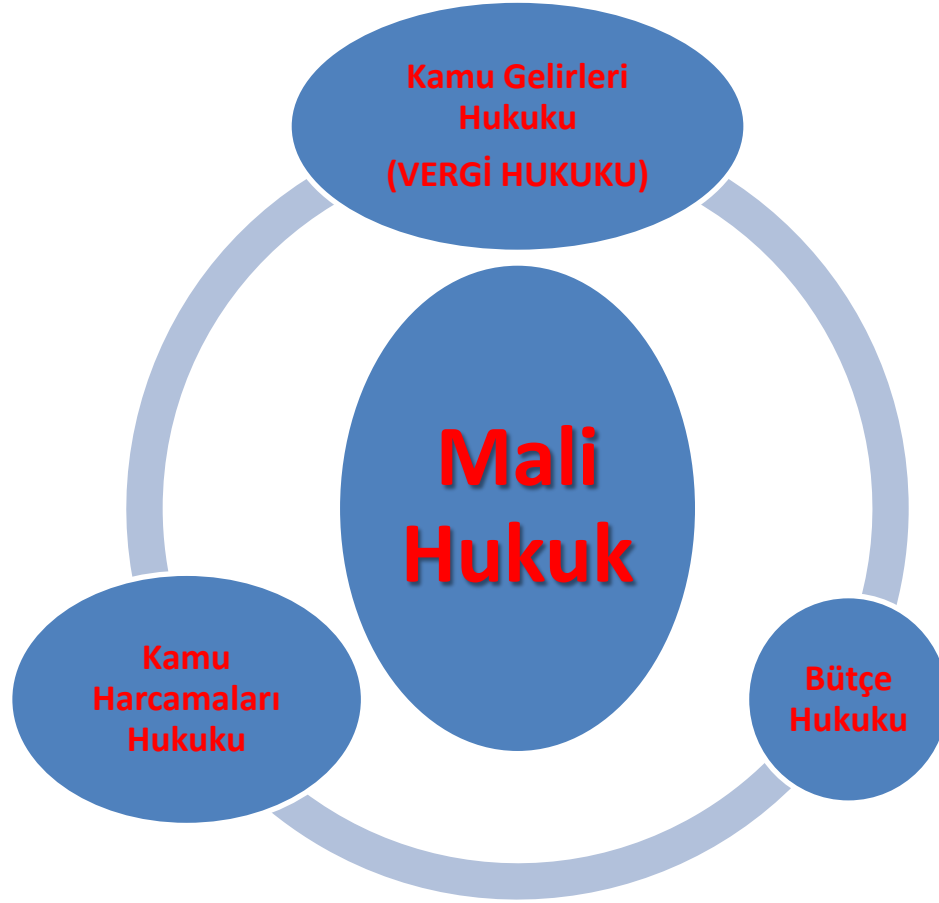


**MALİ
HUKUK**

Mali Hukuk 3

- Mali Hukuk: Hukuk devleti ilkesi uyarınca mali alandaki faaliyetleri de dahil olmak üzere devletin tüm faaliyetleri hukuk kurallarına uygun biçimde gerçekleştirilmelidir. Buna göre kamu gelirlerinin toplanması ve kamu giderlerinin yapılması da belli bir düzen dahilinde hukuk kuralları uyarınca söz konusu olmalıdır.
- Mali hukuk devletin kamu maliyesine dair faaliyetlerini düzenleyen hukuk kuralları bütünüdür.
- Kamu hukukunun bir alt dalı konumunda bulunan mali hukuk kendi içinde iki temel dala ayrılır:
 - Kamu Gelirleri (cebri veya iradi) Hukuku
 - Kamu Harcamaları Hukuku
- Ayrıca her iki dalın uygulanmasına dair BÜTÇE HUKUKU da mali hukukun bir parçasını oluşturur.

Mali Hukuk 4



Ders sonu

